

Natuurtoets voor de locatie Noorderdiep 41 te Nieuw Buinen

Rapport: 2018/208

Natuurtoets voor de locatie Noorderdiep 41 te Nieuw Buinen

Colofon

© 2018

Fopma NatuurAdvies, Rollestraat 6, 7983 KJ Wapse

Tekst, samenstelling:

Albert Fopma, Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Dieuwke Twisk

Wijze van citeren:

Fopma, A, 2018. Natuurtoets voor de locatie Noorderdiep 41 te Nieuw Buinen, Fopma NatuurAdvies, Rapport 2018-208, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Fopma NatuurAdvies is lid van het Netwerk Groene Bureaus.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	5
1.1 ACHTERGROND	5
1.2 AANLEIDING	7
1.2.1 Soortbescherming	7
1.2.2 Gebiedsbescherming	7
1.3 PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	7
2 SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	8
2.1 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	8
2.2 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	8
2.3 BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	8
2.4 ZORGPLICHT	8
2.5 PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING DRENTHE (POV)	8
3 LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	9
3.1 LIGGING ONDERZOEKSGBIED	9
3.2 ONDERZOEKSMETHODE	9
3.2.1 Bronnenonderzoek	9
3.2.2 Veldbezoek	9
4 INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	10
4.1 VOGELS (WNB § 3.1)	10
4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	10
4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)	11
4.2 VLEERMUIZEN (WNB § 3.2)	12
4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	12
4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)	12
4.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	12
4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	12
4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)	13
4.4 AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	13
4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	13
4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)	13
4.5 VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	13
4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	13
4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)	14
4.6 VAATPLANTEN	14
4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	14
4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)	14
5 BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	15
5.1 VOGELS	15
5.2 OVERIGE SOORTEN	15
6 GEBIEDSBESCHERMING	16
6.1 NATUUR NETWERK DRENTHE	16
6.2 WET NATUURBESCHERMING - NATURA 2000 GEBIEDEN	17
7 CONCLUSIES	18
7.1 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	18
7.2 CONCLUSIE NATUURNETWERK DRENTHE	18
7.3 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDEN)	18
8 BRONNEN	19
8.1 LITERATUUR	19
8.2 GERAADPLEEGDE WEBSITES	19
BIJLAGE 1 ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB	20

BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	21
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS	22
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF	24
BIJLAGE 5	POV DRENTHE	25

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De opdrachtgever wil een nieuwe pluimveestal laten bouwen op het bouwkvael en de aardappelopslag verlengen bij de locatie aan de Noorderdiep 41 te Nieuw Buinen.

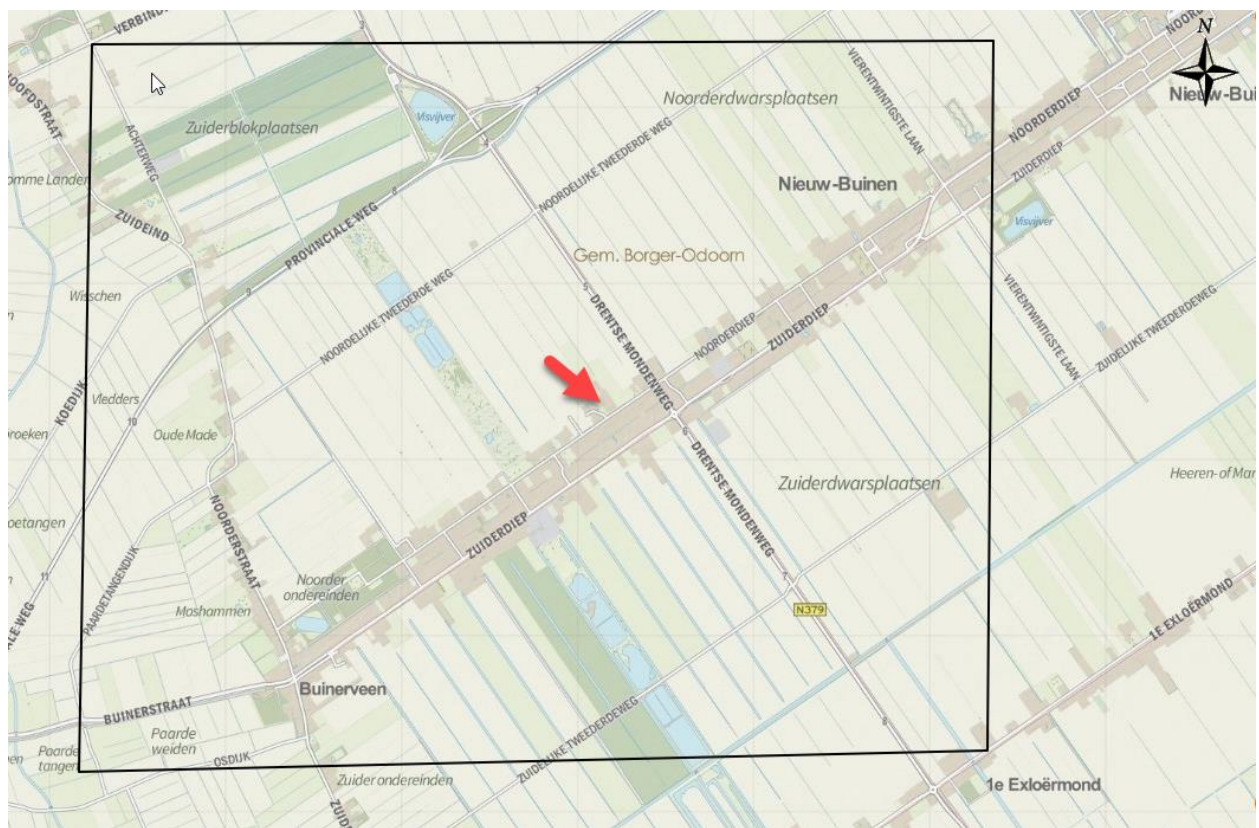
In deze Natuurtoets (QuickScan / Voortoets) wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 7 staan de conclusies van de natuurtoets.

De te toetsen activiteit betreft:

- Bouwen nieuwe pluimveestal op akkerbouwgrond (Stal F, zie figuur 2).
- Verlengen van de schuur voor aardappelopslag (Gebouw C, zie figuur 2).

Tevens is gekeken of verlenging van de kippenstal (Sachterzijde tal E, zie figuur 2) in de nabije toekomst problemen zal opleveren.

Er is geen sprake van kap van bomen, sloop van opstallen of dempen van sloten.

Figuur 1. Kaart met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode pijl (Bron: NDFF).

Figuur 2. Situatieschets van de gewenste situatie (Bron: Ruimtelijke Onderbouwing, voor de locatie aan de Noorderdiep 41 te Nieuw Buinen. Stal F is de nieuwe pluimveeststal (Bron: Agra-Matic).

Figuur 3. Foto's plangebied respectievelijk achterzijde gebouw C, achterzijde stal E en 2 maal perceel waarop stal F gebouwd wordt.

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een natuurtoets is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 7).

1.2.2 Gebiedsbescherming

In deze Natuurtoets is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstukken 2, 6 en 7).

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De natuurtoets geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een uitgebreide natuurtoets met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming).
2. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming).

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Mogelijk zijn de in de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn genoemde vogels strikter beschermd dan soorten die van nature in Nederland voorkomen en niet in deze bijlagen staan. Grotendeels betreffen het in Nederland zeldzame en doortrekkende soorten of dwaalgasten. Een aantal soorten zoals bijvoorbeeld de pimpelmees zijn algemeen in Nederland.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de zoogdier- amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten (vergelijkbaar met de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet). Deze kunnen echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV)

De provincie heeft een Omgevingsverordening (verder POV) opgesteld met daarin opgenomen hoe om te gaan met soortenbescherming.

Artikel 4.3 behandelt de soortenvrijstelling bij ruimtelijke inrichting, bestendig beheer en onderhoud.

'Het wordt niet wenselijk geacht dat voor zeer algemeen voorkomende soorten voor elke ruimtelijke ontwikkeling of ingreep in het kader van beheer en onderhoud een ontheffing moet worden aangevraagd. Om deze reden wordt voor bepaalde soorten vrijstelling verleend. De Wet natuurbescherming geeft aan Provinciale Staten de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen van de verboden voor bepaalde soorten voor bepaalde belangen. Over het algemeen gebeurde dit voor soorten waarvan werd aangenomen dat ze veel voorkomen en de soort niet bedreigd was. Vanwege de voormalige vrijstelling was het voor deze soorten niet verboden om bijvoorbeeld hun verblijfplaatsen te vernielen als dit nodig is om een bestemmingsplan uit te voeren, bijvoorbeeld bij de bouw van een huis. Ook mocht een vliegveld, een dijk of een spoorweg worden onderhouden zonder dat daarvoor een ontheffing nodig was als deze soorten daar voorkomen. De reden voor het Rijk om deze vrijstelling in te voeren was dat veel weerstand bestond tegen het steeds moeten aanvragen van ontheffingen voor deze soorten. Dit terwijl van deze soorten werd aangenomen dat ze veel voorkwamen. Met de invoering van de Wet natuurbescherming is deze bevoegdheid grotendeels gedecentraliseerd naar de provincies. Provinciale Staten hebben besloten deze voormalige vrijstelling voor zover mogelijk voort te zetten. In bijlage 5 staan de soorten vermeld welke vrijgesteld worden.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 6 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze natuurtoets is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 31 januari 2018
Tijdstip: 13.30 – 13.55 uur
Weersbeeld: lichte regen, bewolkt.
Temperatuur: 8° Celsius.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFE)

In het onderzoeksgebied (figuur 1) zijn 639 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 96 soorten (zie tabel 1). Hierbij zijn 6 'jaarrond' beschermde vogelsoort, het betreft de Buizerd, Gierzwaluw, Huismus, Ooievaar, Ransuil, Roek en Sperwer.

Onder de Wet natuurbescherming zijn vaste rust en verblijfplaatsen en nesten van deze soorten jaarrond beschermd.

Buizerd:	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Gierzwaluw:	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Huisemus:	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Ransuil:	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Roek:	Er zijn 3 kolonies in het onderzoeksgebied vastgesteld. Kolonie 1. Bij Noorderdiep 91 (> 1.500 meter) 2012: 13 territoria 2013: 10 territoria Kolonie 2. Bij Zuiderdiep 327 (> 750 meter) 2012: 68 territoria Kolonie 3. Achter Zuiderdiep 86 (> 1.000 meter) 2012: 18 territoria 2013: 60 territoria 2016: 12 territoria
Sperwer:	Geen waarnemingen met broedindicatie.

Tabel 1. Waargenomen vogelsoorten in onderzoeksgebied. Vet en cursief zijn de jaarrond beschermde soorten (zie bijlage 3) (Bron: NDFF)

Vogelsoort	Vogelsoort	Vogelsoort
Aalscholver	Grote Zaagbek	Ringmus
Bergeend	Grote Zilverreiger	Roek
Blauwborst	Grutto	Roodborst
Blauwe kiekendief	Holenduif	Scholekster
Blauwe reiger	Houtduif	Slobeend
Boerenzwaluw	Huismus	Sperwer
Boomklever	Huiszwaluw	Spotvogel
Boomkruiper	IJsvogel	Spreeuw
Boompieper	Kauw	Stormmeeuw
Bosruiter	Kievit	Tafeleend
Braamsluiper	Kleine karekiet	Tapuit
Bruine kiekendief	Kleine plevier	Tijftjaf
Buizerd	Kleine zwaan	Toendrarietgans
Ekster	Kluut	Torenavalk
Fazant	Kneu	Tuinfluit
Fitis	Knobbelzwaan	Tureluur
Fuut	Koekoek	Veldleeuwerik
Gaai	Kokmeeuw	Vink
Geelgors	Kolgans	Waterhoen
Gekraagde roodstaart	Koolmees	Wilde eend
Gele kwikstaart	Krakeend	Wilde zwaan
Gierzwaluw	Kramsvogel	Winterkoning
Goudhaan	Kuifeend	Wintertaling
Goudplevier	Meerkoet	Witgat
Grasmus	Merel	Witte kwikstaart
Graspieper	<i>Nijlgans exoot</i>	Wulp
Grauwe Gans	Oeverloper	Zanglijster
Groenling	Oeverzwaluw	Zomertaling
Groenpootruiter	Patrijs	Zwarte kraai
Grote bonte specht	Pimpelmees	Zwarte roodstaart
Grote Canadese gans	Ransuil	<i>Zwarte zwaan exoot</i>
Grote lijster	Rietgors	Zwartkop

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Aangetroffen soorten

In het onderzoeksgebied zijn tijdens het veldbezoek een aantal vogelsoorten waargenomen.

Tabel 2. Waargenomen vogels tijdens veldbezoek

Aantal	Soort	Gedrag	Plaats
1	Torenavalk	Foeragerend	In perceel achter stal E.
2	Graspieper	Overvliegend	Vanuit bomen langs weg

De Huismus broedt waarschijnlijk bij het woonhuis en in de open schuren. De dichte pluimveestallen zijn ongeschikt. Het bouwperceel wordt nu alleen gebruikt om op te foerageren.

Figuur 4. Detailfoto. Gebouw C van binnen en dichtgewerkte gevel van stal E.

4.2 Vleermuizen (Wnb § 3.2)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis
- Brandt's vleermuis

In de NDFF zijn geen waarnemingen van vleermuizen geregistreerd.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement.

Verblijfplaatsen

Geen verblijfplaatsen in bouwpercelen.

De gevels van gebouw C is ongeschikt voor vleermuizen. Hetzelfde geldt voor de gevel van Stal E. De openingen zijn hier goed dichtgewerkt.

Vliegroutes

Geen vliegroutes in bouwperceel. Mogelijk wordt de bomenrij langs de Noorderdiep wel als vliegroute gebruikt, maar deze wordt niet aangetast.

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In tabel 3 staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 3. Data NDFF

Soort	Wet natuurbescherming
Egel	Wnb § 3.3 ¹
Mol	onbeschermde
Ree	Wnb § 3.3 ¹

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens de veldbezoeken zijn in het onderzoeksgebied geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Wel is de mol actief op de gronden rond het bedrijf. Het terrein is wel 'geschikt' voor kleine zoogdieren, zoals de Huisspitsmuis, Egel, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis etc.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In tabel 4 staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 4. Data NDFF

Soort	Wet natuurbescherming
Bastaard groene kikker	Wnb § 3.3 ¹
Baars	onbeschermde
Blankvoorn	onbeschermde
Brasem/Kolblei	onbeschermde
Grote modderkruiper	Wnb § 3.3
Kleine modderkruiper	onbeschermde
Riviergrondel	onbeschermde
Snoek	onbeschermde
Tienddoornige stekelbaars	onbeschermde
Zeelt	onbeschermde

Grote modderkruiper: Betreft 2 waarnemingen uit respectievelijk 2014 en 2016 in het onderzoeksgebied, maar op meer dan 1000 meter van het plangebied.

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er zijn geen soorten amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen in het plangebied. Omdat de nieuwbouw op land plaatsvindt kunnen effecten op deze soortgroep op voorhand uitgesloten worden.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In tabel 5 staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

¹ Vrijgestelde soort op grond van de POV Drenthe (zie bijlage 5).

Tabel 5. Data NDFF

Soort	Wet natuurbescherming
Atalanta	onbeschermd
Bont zandoogje	onbeschermd
Boomblauwtje	onbeschermd
Bruin zandoogje	onbeschermd
Citroenvlinder	onbeschermd
Dagpauwoog	onbeschermd
Distelvlinder	onbeschermd
Gehakkelde aurelia	onbeschermd
Groot dikkopje	onbeschermd
Groot koolwitje	onbeschermd
Klein koolwitje	onbeschermd
Kleine vos	onbeschermd
Landkaartje	onbeschermd
Zwartsprietdikkopje	onbeschermd
Azuurwaterjuffer	onbeschermd
Platbuik	onbeschermd

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde vlinders, libellen, of juffers waargenomen. Effecten op beschermde dagvlinders en libellen is vanwege het ontbreken van geschikt habitat zijn uitgesloten.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de directe onderzoeksgebied zijn geen beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd. Wel zijn er 58 onbeschermde soorten geregistreerd.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Het terrein is in agrarisch gebruik als grasland of erf. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Er zijn geen effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten te verwachten. Wel kunnen er vogels broeden op de gecultiveerde landbouwgrond (Graslandperceel), waarop gebouwd wordt, of in de gebouwen die er naast liggen.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijp maken van het perceel voor het broedseizoen (globale richtlijn² 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten.

5.2 Overige soorten

Voor de overige soorten flora en fauna geldt ook dat er geen ontheffing noodzakelijk is. Tijdens de bouw moet rekening gehouden worden met deze soorten, zodat deze zo min mogelijk verstoord worden (voorzorgsbeginsel).

² **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

6 Gebiedsbescherming

6.1 Natuur Netwerk Drenthe

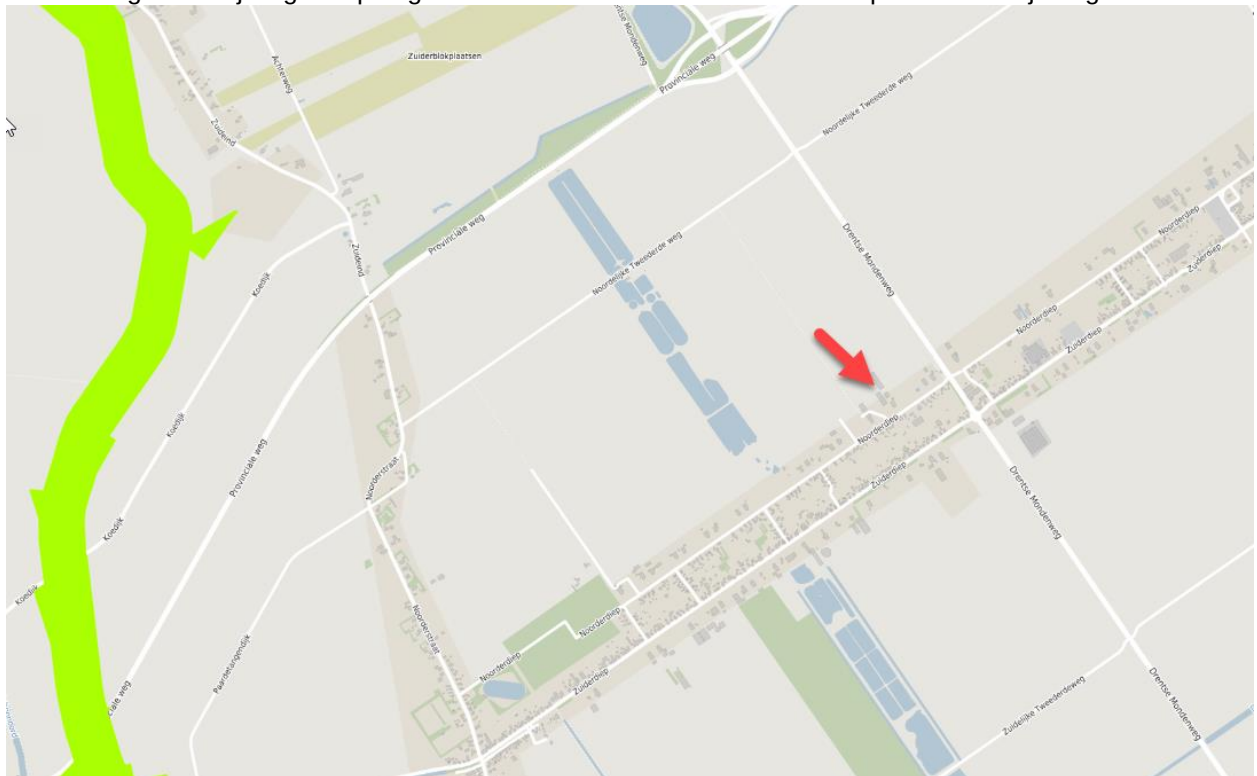
Het NatuurNetwerk Drenthe (NND), waarvan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) het belangrijkste onderdeel is, is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke natuurgebieden als uit verbindingzones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden.

Bovendien horen soms ook bermen, watergangen en kleine bosjes tot het netwerk, onderdelen die belangrijk zijn voor onze biodiversiteit. In totaal is het actuele NND ruim 70.000 hectare groot. Ongeveer 50.000 hectare is bestaande natuur zoals we dat al tientallen jaren kennen.

De grote boswachterijen, de uitgestrekte heidevelden en de oude hoogveenkernen maken daar deel van uit. De 14 Natura 2000-gebieden (27.000 ha) vormen een belangrijk onderdeel van de bestaande natuur. Het behalen van Europese natuurdoelen voor deze gebieden vormen de belangrijkste natuuropgave voor de EHS.

Bekende natuurgebieden die deel uitmaken van de NND zijn onder meer Nationaal Park Dwingelderveld, Nationaal Park Het Drents-Friese Wold, de grote boswachterijen in Midden-Drenthe, het hoogveenreservaat Bargerveen, de Drentse Aa, de Hunze en de Reest.

Zoals uit figuur 5 blijkt ligt het plangebied niet binnen het NND. Effecten op het NND zijn uitgesloten.

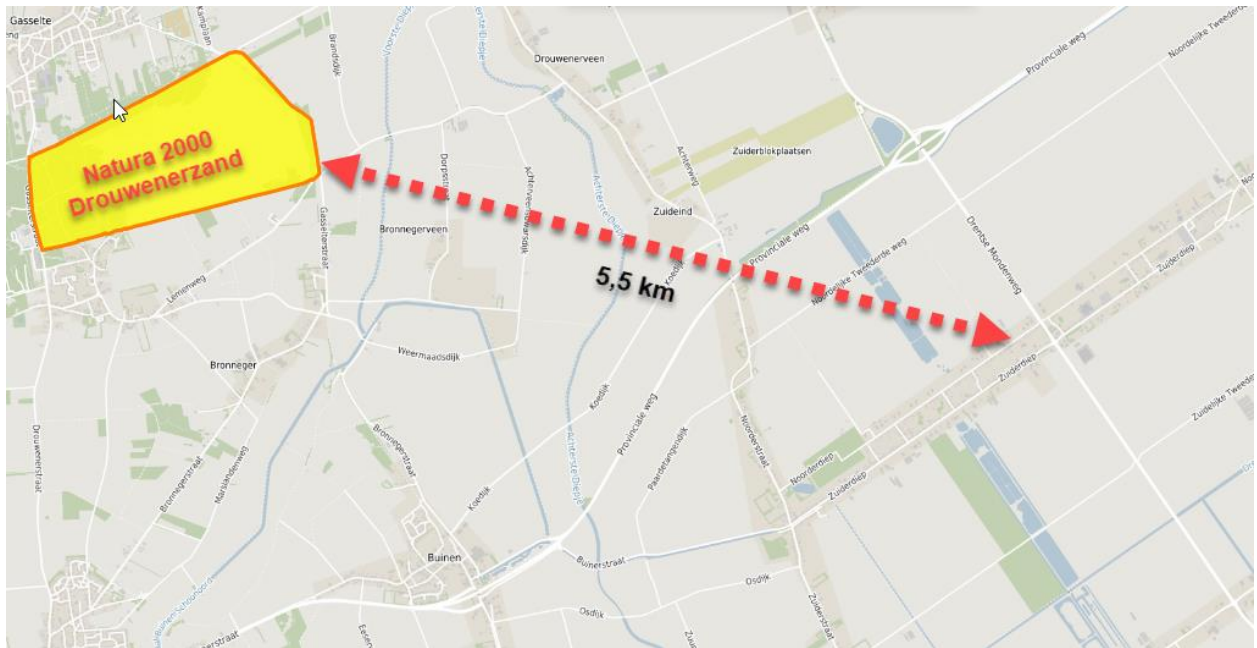
Figuur 5. Overzicht van plangebied (rode pijl) met ligging t.o.v. het NatuurNetwerk Drenthe (lichtgroen). (Bron: Geoportaal Provincie Drenthe).

6.2 Wet natuurbescherming - Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals uit figuur 6 blijkt ligt het plangebied niet in de nabijheid van Natura 2000 gebieden. De bouw van een stal en de uitbreiding van 1 of meerdere gebouwen op een dergelijk grote afstand heeft geen effect op de aangewezen Natura-2000-instandhoudingsdoelen. Effecten op Natura 2000 gebieden zijn derhalve met zekerheid uitgesloten.

De effecten van de stalemissies (NH₃) zijn in deze beoordeling niet meegenomen. De opdrachtgever Agra-Matic maakt (indien noodzakelijk) zelf de AERIUS-berekeningen.

Figuur 6. Ligging van het plangebied (rode pijl rechts) nabij Natura 2000-gebied Drouwenerzand. (Bron: Geoportaal Provincie Drenthe).

7 Conclusies

7.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen en de aanbevelingen uit tabel 6 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op broedvogels voorkomen worden en is er voor vogels geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Er is ook voor de overige natuurwaarden geen ontheffing noodzakelijk. In de tabel zijn de effecten samengevat. Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Gemeente Aa en Hunze) te laten bevestigen. Het is ook raadzaam, maar geen wettelijke verplichting, om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan de provincie Drenthe. In dit geval is de noodzaak minder groot omdat er geen bijzondere mitigerende maatregelen in het rapport zijn voorgeschreven en effecten zijn uitgesloten.

Tabel 6. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits..	Nee, mits..	Nee	De aanvang van de bouw (het bouwrijp maken van het perceel) moet buiten het broedseizoen plaatsvinden. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart – 15 juli (zie voetnoot hoofdstuk 5). Zie verder paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	-
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	-
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	-
Reptielen		Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	-
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	-
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	-

7.2 Conclusie NatuurNetwerk Drenthe

Er zijn geen effecten op de NND/EHS-gebieden te verwachten.

7.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Een vergunning op grond van Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk. De effecten van stikstof zijn buiten de beoordeling gelaten. Hiervoor maakt Agra-Matic zelf de berekeningen.

8 Bronnen

8.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

8.2 Geraadpleegde websites

• www.rijksoverheid.nl & www.synbiosys.alterra.nl	[natuurwetgeving / soortbescherming & gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

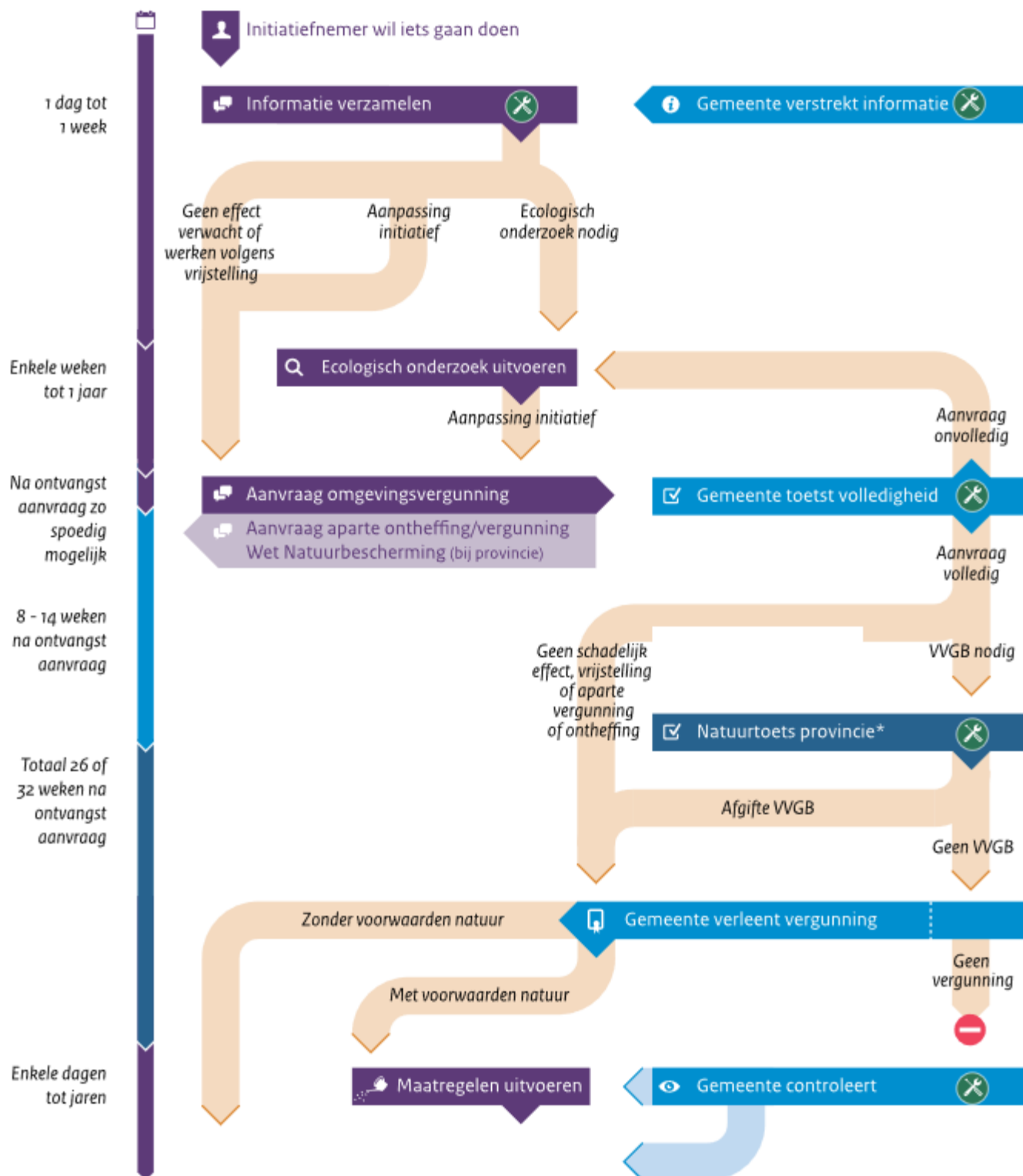
1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
Blauwe reiger	5	Ruigpootuil	5
Boerenzwaluw	5	Spreeuw	5
Bonte vliegenvanger	5	Tapuit	5
Boomklever	5	Torenavalk	5
Boomkruiper	5	Zeearend	5
Bosuil	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Draaihals	5	Zwarte roodstaart	5
Eidereend	5	Zwarte specht	5
Ekster	5	Huismus	2
Gekraagde roodstaart	5	Kerkuil	3
Glanskop	5	Oehoe	3
Grauwe vliegenvanger	5	Ooievaar	3
Groene specht	5	Ransuil	4
Grote bonte specht	5	Roek	2
Hop	5	Slechtvalk	3
		Sperwer	4
Huiszwaluw	5	Steenuil	1
IJsvogel	5	Wespendief	4
Kleine bonte specht	5	Zwarte wouw	4
Kleine vliegenvanger	5	Boomvalk	4
Koolmees	5	Buizerd	4
Kortsnavelboomkruiper	5	Gierzwaluw	2
Oeverzwaluw	5	Grote gele kwikstaart	3
Pimpelmees	5	Havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF

Beschermde soorten.

Wnb - Vogelrichtlijn

Aalscholver
Boomklever
Boomkruiper
Boompieper
Braamsluiper
Fitis
Geelgors
Gekraagde Roodstaart
Grasmus
Grote Bonte Specht
Huiswaluw
Kievit
Kleine Karekiet
Koekoek
Kokmeeuw
Roek
Tjiftjaf
Tuinfluiter
Veldleeuwerik
Vink
Winterkoning
Zanglijster
Zwarte Kraai
Zwarte Roodstaart
Zwartkop

Wnb - andere soorten

Egel
Grote modderkruiper
Ree

BIJLAGE 5 POV DRENTHE

Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer

De vrijstelling als bedoeld in artikel 4.3 lid 1 van de POV betreft de volgende soorten:

Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bastaardkikker (oude naam: middelste groene kikker)	<i>Pelophylax klepton esculenta</i> (oude naam: <i>Rana esculenta</i>)
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i> (oude naam: <i>Triturus vulgaris</i>)
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i> (oude naam: <i>Rana ridibunda</i>)
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>